



**Verma Kraftverk AS Rauma kommune i Møre og
Romsdal**
Biologiske verdier ved inntaksdam
Bioreg AS Rapport 2010 : 01

BIOREG AS

Rapport 2010:01

Utførende institusjon: Bioreg AS	Kontaktpersoner: Finn Oldervik	ISBN-nr. 978-82-8215-094-1
Prosjektansvarlig: Finn Oldervik	Finansinert av: Rauma Energi AS	Dato: 12. januar 2010
Referanse: Oldervik, F. G. 2009. Verma Kraftverk AS. Biologiske verdier ved inntaksdam. Bioreg AS rapport 2010 : 01. ISBN. 978-82-8215-094-1.		
Referat: På bakgrunn av ønske frå Rauma Energi AS har Bioreg AS laget en rapport som kort skildrer de biologiske verdiene som ble observert ved en inventering ved inntaksdammen til Verma Kraftverk 12. nov. 2009. Litt snø, samt at det hadde vært frost en tid vanskeliggjorde undersøkelsen, spesielt hva gjelder barksopper og kjuker på gammel død ved. Hva gjelder lavfloraen, så var den i all hovedsak triviell med ett unntak. Det ble nemlig observert ulvelav på en gammel høgstubbe av furu tett ved inntaksdammen. Denne arten står oppført som sårbar på den norske rødlista (Kolås et al. 2006). Ingen andre rødlistearter ble observert i nærområdet til inntaksdammen.		
4 emneord: Biologisk mangfold Rødlistearter Vasskraftutbygging Barskogsreservat		

Figur 1. Framsida viser den sårbare arten, ulvelav som ble observert på en gammel høgstubbe av furu tett ved inntaksdammen til Verma Kraftverk AS. Eksemplaret som er avbildet på forsida av notatet er det eneste som ble funnet ved inventeringen den 12. november 2009. (Foto; Bioreg AS ©). Det samme eksemplaret ble for øvrig også observert av Kjell Lyse ved en inventering som Fylkesmannen i Møre og Romsdal gjorde høsten 2008.

FORORD

På oppdrag fra Rauma Energi AS ved Ståle Sæterbø har Bioreg AS gjort en inventering ved den delen av eksisterende inntaksdam for Verma Kraftverk som grenser mot Vermedalen Naturresevat. Dette notatet er en sammenfatning av det som ble observert ved den naturfaglige undersøkelsen som ble fortatt den 12. november 2009.

For oppdragsgiverne har Ståle Sæterbø vært kontaktperson, og for Bioreg AS er det Finn Oldervik som har hatt denne rollen. Oldervik har også samlet tilgjengelig eksisterende kunnskap og skrevet notatet.

Vi takker Fylkesmannens Miljøvernnavdeling i Møre og Romsdal ved Kjell Lyse og miljøansvarlig i Rauma kommune, Brit Grønmyr for velvilje og opplysninger om det aktuelle naturresevatet. Geir Gaarder blir takket for gode råd i utformingen av rapporten

Aure 12. januar 2010

FINN OLDERVIK

1 INNLEDNING

Dette rapporten er laget på bakgrunn av de foreliggende planer om å utvide kapasiteten til inntaksdammen for Verma Kraftverk ved å heve vannspeilet med 7,5 m. Hovedformålet med rapporten er å beskrive de naturverdier som kan bli berørt i Vermedalen Naturreservat som grenser til dammen på nordsida. En eventuell gjennomføring av planene blir ikke konsekvensvurdert i denne rapporten, da hovedformålet er å beskrive de naturverdier som blir berørt ved den planlagte utvidelsen.

2 METODE

2.1 Eksisterende kunnskap om det berørte området.

Eksisterende opplysninger om det berørte området er hentet inn fra DN's Naturbase (Vedlegg 1) og fra utdrag av NINA oppdragsmelding 427 fra 1990 (Vedlegg 2). I tillegg ble det høsten 2008 utført en befarings av Fylkesmannens Miljøvernavdeling ved Kjell Lyse der resultatet i korte trekk blir meddelt i et brev fra Møre og Romsdal Fylke til Direktoratet for Naturforvaltning av 12.05.2009. (Vedlegg 3).

2.2 Naturfaglig undersøkelse av Bioreg AS

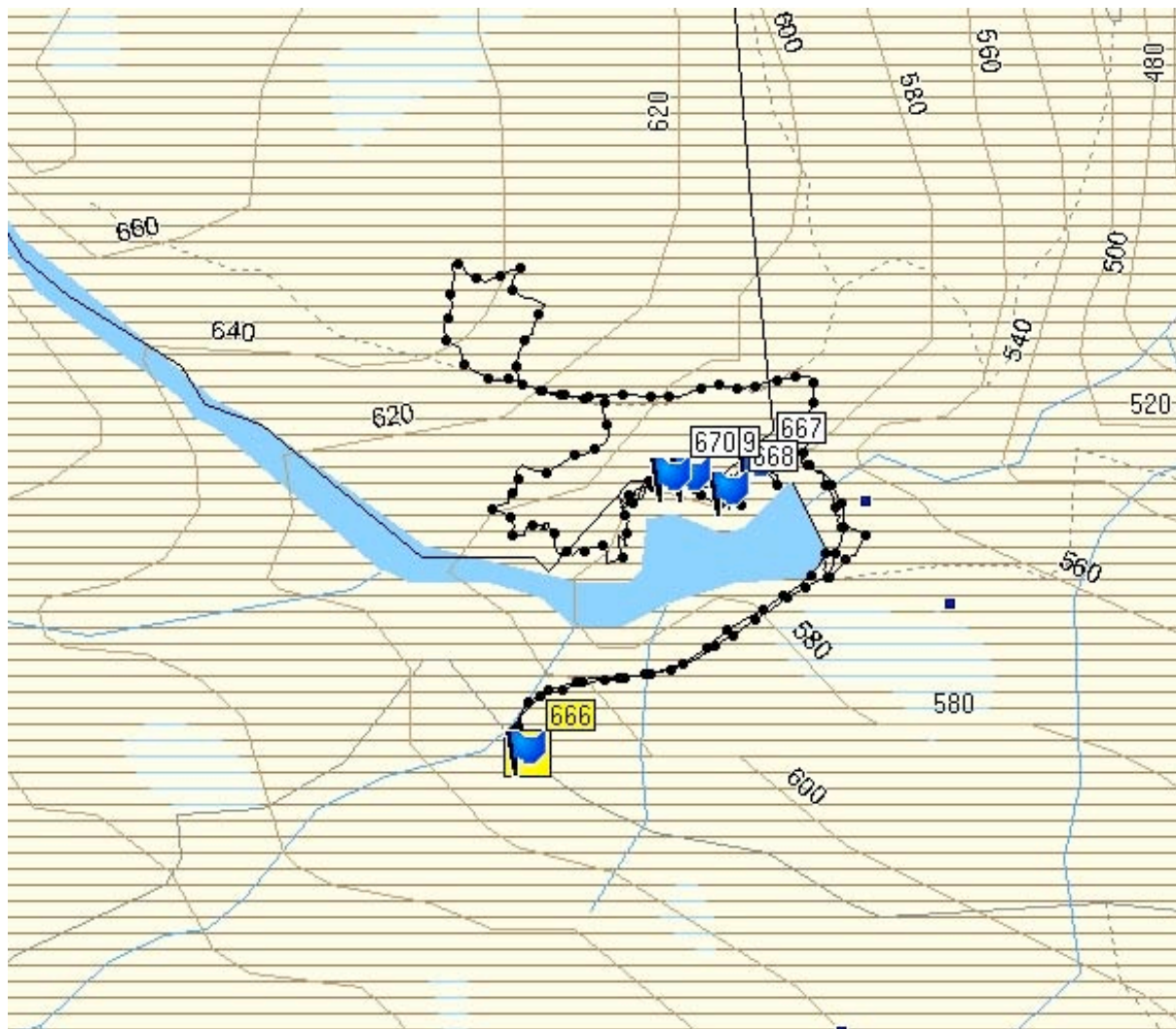
Den 12. november 2009 ble det av Finn Oldervik, Bioreg AS, foretatt en naturfaglig undersøkelse av vegetasjon og ev naturverdier i nærområdet på nordsiden av inntaksdammen for Verma kraftverk. Dammen grenser der til Vermedalen naturreservat som er et barskogsreservat opprettet etter endelig vedtak 17.12.1999. Formålet med undersøkelsen var å vurdere naturverdiene i området nærmest inntaksdammen, da det foreligger planer om å løfte vannspeilet i dammen med 7,5 m.

Det aktuelle området ble nådd ved å benytte bomveien opp i det aktuelle området for så gå nedover langs veien ned til demningen. Rett nedenfor denne går det en gangbru over elva. Selv om det stedvis var noe snø, så var denne såpass hardfrossen at den bar tyngden av et menneske..

Været var fint under inventeringen, men tidligere snøfall og vedvarende kulde vanskeliggjorde undersøkelsen noe, og da mest for ev forekomst av vedboende sopp. Temperaturen var ca - 8° C under inventeringen og bakken delvis dekket av hardfrosset snø. På artsnivå var det begrenset hva som var mulig å finne under slike forhold, og en tenker da spesielt på forekomst av karplanter og vedboende sopp, den sistnevnte en gruppe som kan være svært interessant i gammel furuskog som er den kvaliteten som først og fremst er knyttet til dette barskogsreservatet.

På bakgrunn av det som ble observert er det laget en kort skildring av

elementer som eventuelt kan gjøre at en utvidelse av dammen kan medføre tap av biologisk mangfold innen naturreservatet.



Figur 2. Dette kartutsnittet viser hvor det ble gått under den naturfaglige undersøkelsen 12. november 2009. Som en ser, så er det også foretatt en avstikker nord for traktorveien som går i nærheten av inntaksdammen, - dette for bedre å kunne vurdere verdien av den delen av reservatet som låg nærmest inntaksdammen i forhold til områder som ligger litt i avstand fra dammen. Denne avstikkeren blir likevel et for spinkelt grunnlag for å kunne vurdere naturverdiene i det berørte området ved dammen sammenlignet med resten av reservatet.

3

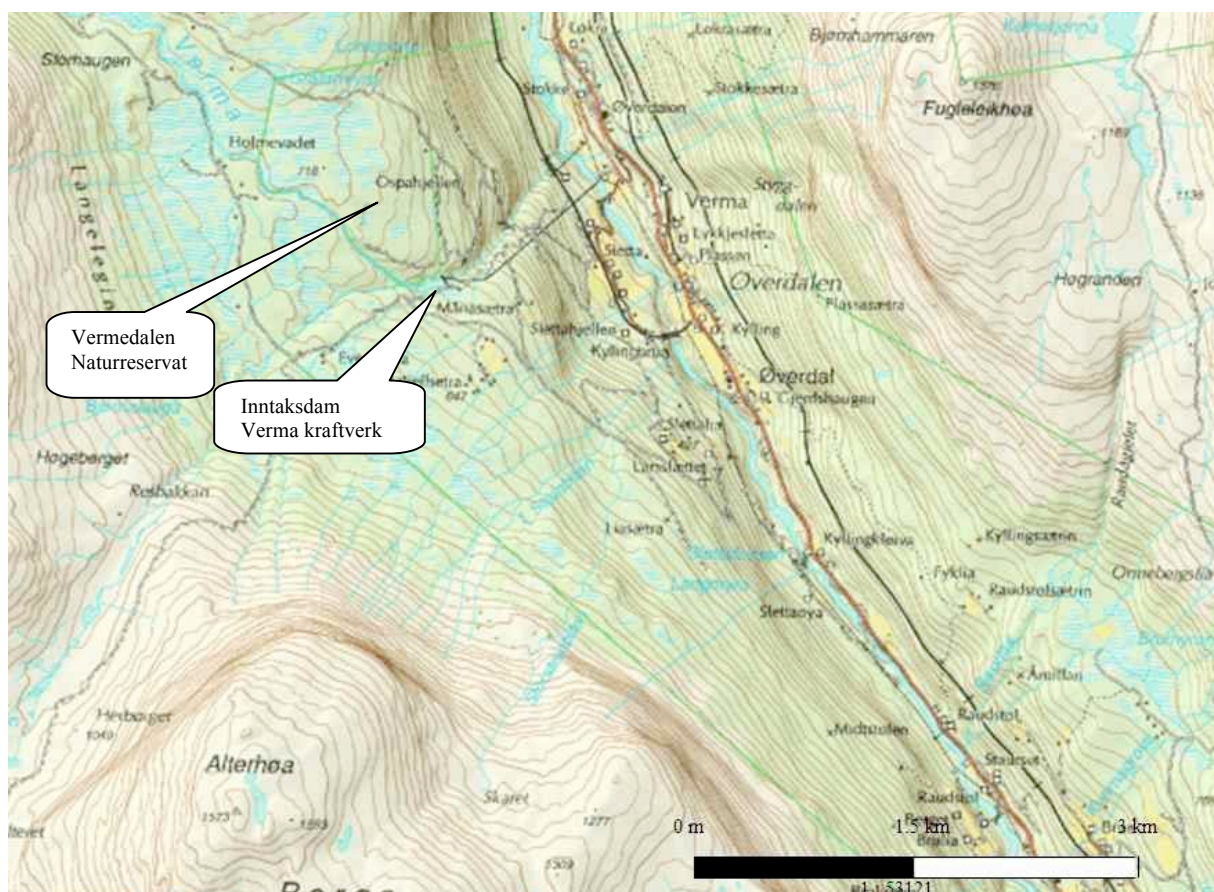
RESULTATER

Den naturfaglige undersøkelsen viste at trevegetasjonen nærmest inntaksdammen på nordsida i hovedsak består av bjørk og furu med innslag av gråor og litt osp på de fuktigste stedene. Et par graner som trolig var selvsådde ble også observert. Også bjørkeskogen så ut til å trives best der det var noe flatt og fuktig, mens furua helst vokste på tørrere morenergygger. I det midtre partiet nærmest dammen var bjørk det dominerende treslaget og her var det for det meste blåbærskog, mens bærlyngskog med tyttebær og til dels lavskog er mest vanlig i den tørrere furuskogen.

Selv om det ble søkt ganske grundig etter sjeldne og rødlistede lav, så var det bare ulvelav (*Letharia vulpina*)¹ av slike som ble påvist i nærområdet til dammen. Av andre arter som ble observert kan nevnes ymse skjeggglav slik som furuskjegg (*Bryoria fremontii*) og mørkskjegg (*Bryoria fuscescens*), den første både på bjørk og furu, mens den siste ble observert på furugadd. Dessuten ble piggstry (*Usnea subfloridana*) observert, også denne både på bjørk og furu. På bakken forekom både lys og grå reinlav (*Cladonia arbuscula* og *Cladonia rangiferina*) stedvis rikelig i furuskog.

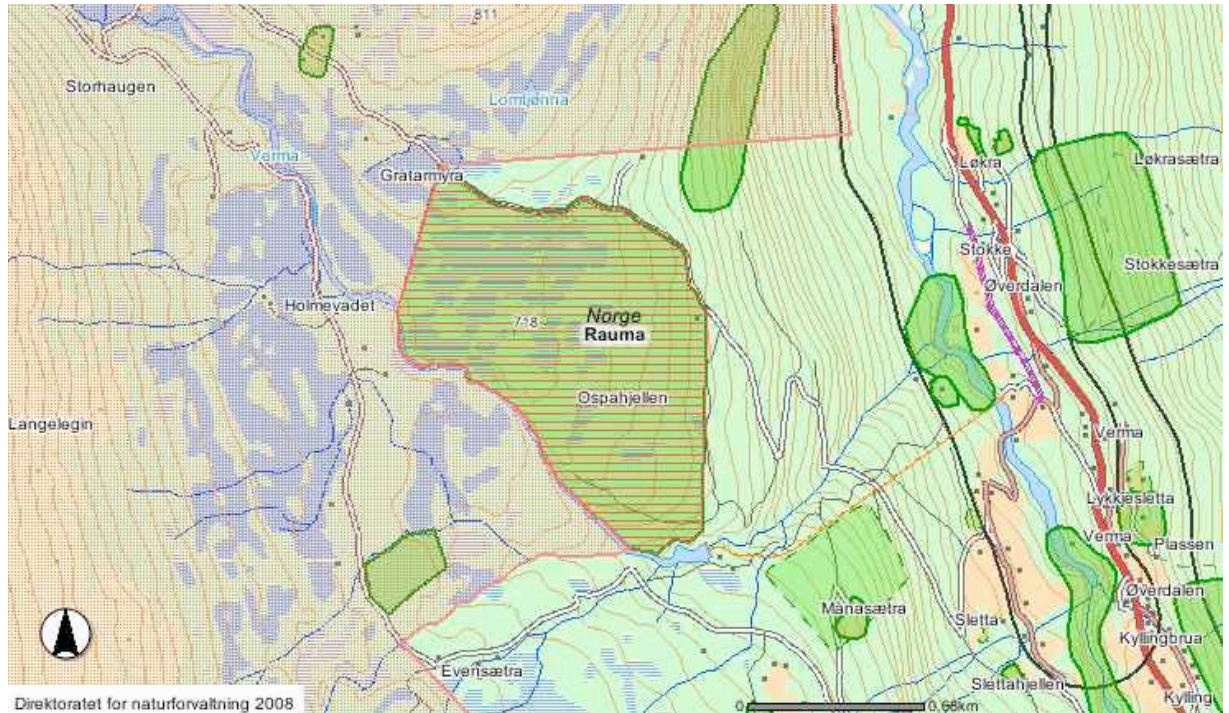
Dessverre var forholdene vanskelig for en undersøkelse av den vedboende fungaen på stedet. Det som var av nedfalne gamle greiner av furu var enten nedsnødd eller fastfrosset, slik at en ikke fikk undersøkt undersiden av substratet. Det er stort sett bare der fruktlegemene til slike sopper er å finne, så av den grunn ble resultatet magert da ikke en eneste vedboende sopp knyttet til furu ble påvist.

Hva undersøkelsen videre avdekket av kunnskap om vegetasjon og naturverdier, inkludert nøkkelelementer knyttet til gammel furuskog, vil en videre i det alt vesentlige prøve å fremstille ved hjelp av bilder. For at leseren bedre skal kunne orientere seg rent geografisk har vi lagt inn et par kartutsnitt, det første hentet fra Gislink, det andre fra Naturbase.



Figur 3. Dette kartet viser hvor vi finner Vermedalen naturreservat/Aspahjellen i forhold til Romsdalen og Vermedalen ellers.

¹ Se framsida!



Figur 4. Sentralt i dette kartutsnittet ser en avgrensingen av Vermedalen naturreservat som i DN's Naturbase er kalt Aspahjellen (BN00001762).



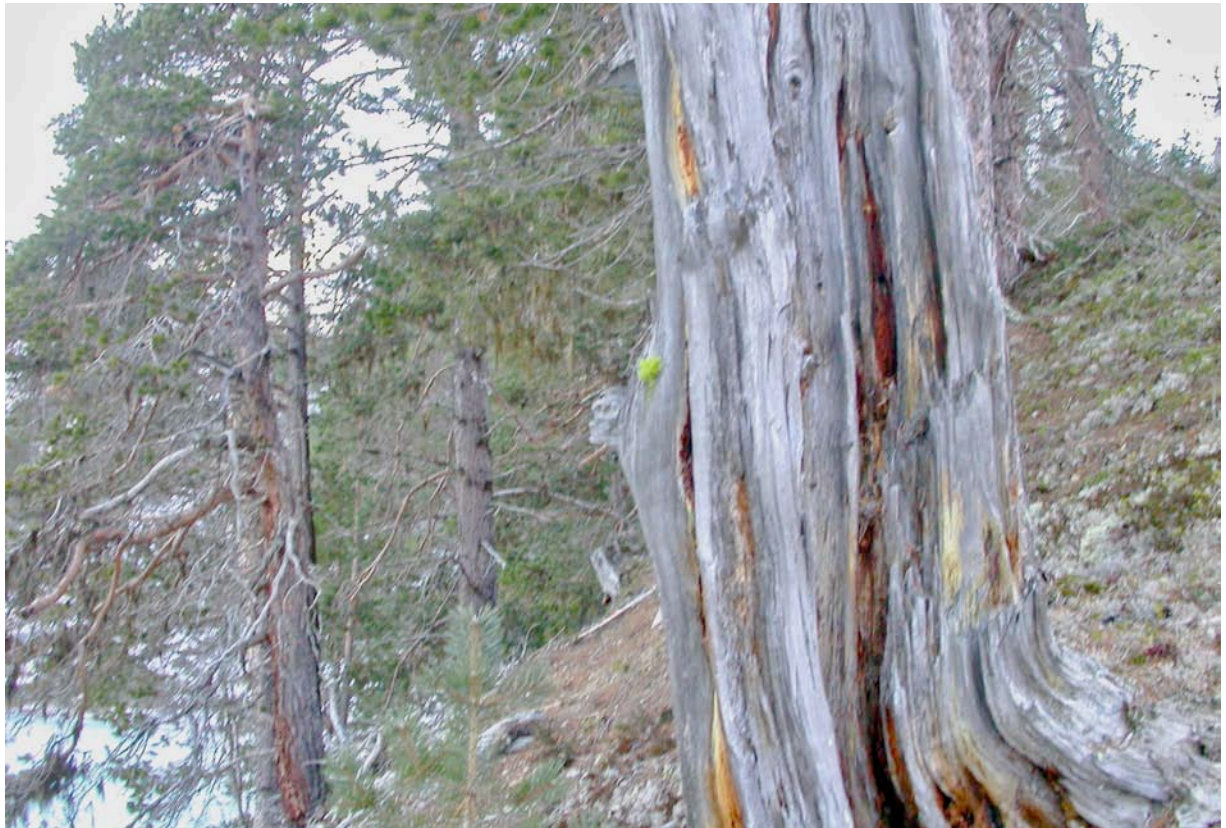
Figur 5. Bildet er tatt fra sørsida av inntaksdammen og viser området nærmest damkrona. Omtrent midt på bildet i bakgrunnen ser en at det er fortatt flatehogst for en del år siden, mens området nærmest dammen er mer eller mindre upåvirket av denne hogsten. Det går også en traktorveg gjennom det hogstpåvirkede området i bakgrunnen. Som en ser, så ligger det en morenehaug til venstre på bildet, - denne skal vi komme tilbake til. (Foto; Bioreg AS ©)



Figur 6. Dette bildet viser vegetasjonen videre nordover langs dammen i forhold til forrige bilde. Som en ser, så er det ikke foretatt noen synlige inngrep utenom etableringen av dammen i området nærmest denne. Den tidligere omtalte morenehaugen ligger på dette bildet noe til høyre for midten. En nærmere undersøkelse viser at haugen stort sett er oppbygd av relativt fin sand, noe som gjør den sårbar i forhold til ev videre oppdemming. (Foto; Bioreg AS ©)



Figur 7. Her ser en et utsnitt av "baksiden" av den tidligere omtalte morenehaugen. Som en ser er det noe gadd og høgstubber akkurat her, og av det området som ble undersøkt av oss, så var det nettopp her at det var noen forekomst av betydning av disse nøkkelementene. Riktignok var det noen gamle læger også lenger nord langs dammen, men gadd og høgstubber manglet stort sett andre steder. (Foto; Bioreg AS ©).



Figur 8. Bildet viser den eneste høgstubben innen det undersøkte området hvor det ble påvist ulvelav (*Letharia vulpina*). Dette er en lavart som først og fremst forekommer i urskogsnære, kontinentale furuskoger og det er svært sjelden den går såpass langt vest som dette. Laven er rødlistet som sårbar (VU). Denne stubben står på ryggen av den tidligere omtalte morenehaugen. (Foto; Bioreg AS ©).



Figur 9. Dette bildet er tatt frå nord og motivet er fremdeles morenehaugen. Som en ser, så er det allerede noen erosjonsskader på haugen og en oppdemming, slik det er planlagt, på hele 7,5 m vil sette så å si hele haugen under vann. Litt til høyre for midten på dette bildet kan en også se et par grantre. Disse virker å være selvsådd. (Foto; Bioreg AS ©).



Figur 10. Ikke langt frå nordenden av inntaksdammen ble denne furulågen observert. Læger i forskjellige nedbrytningsfaser er, sammen med gadd, regnet som de viktigste nøkkeelementene i gammel furuskog. Grunnen til dette er at god forekomst av slike elementer oftest medfører forekomst av sjeldne og rødlistede arter av vedboende sopp (kjuke og barksopper). Som nevnt gjorde frosten at det var vanskelig å foreta noen skikkelig undersøkelse av disse artene. Dette var faktisk den eneste litt større furulågen som ble observert i nærheten av dammen, inkludert influensområdet forøvrig. (Foto; Bioreg AS ©)



Figur 11. Som dette bildet viser, så har det vært foretatt noe tilnærmet flatehogst i nærheten av inntaksdammen for en del år siden. Dette har nok redusert verdien av reservetet betydelig i dette området, men som en ser, så foregår det også noe foryngelse av skogen her, det gjelder både furu- og bjørkeskogen. Som nevnt går det en traktorvei gjennom dette området og noe av terrenget bak denne ble sjekket for sammenligningens skyld. Det ble knapt nok observert nøkkelementer som gadd eller læger i dette området. (Foto; Bioreg AS ©).

4 KORT DISKUSJON OM DET SOM BLE OBSERVERT.

En generell beskrivelse av reservatet finner en i Vedlegg 2, "Utdrag av NINA oppdragsmelding 2 427 fra 1990". Denne beskrivelsen passer også for området ved inntaksdammen, slik at en videre beskrivelse utover det som går fram under resultater, samt av bilder og bildetekster ovenfor finner vi ikke nødvendig.

Der området nærmest inntaksdammen skiller seg ut fra det tilgrensede området er i forekomst av nøkkelementer, samt det mer urørte preget dette området har. Punktvis kan dette oppsummeres slik;

- a) Ved dammen forekom nøkkelementer som høgstubber og gadd. Dette ble knapt nok sett i nærområdet ellers. Det samme gjelder furulæger av noe størrelse og alder. Elementene forekom likevel ikke i særlig store mengder ved dammen heller.
- b) Den eneste rødlistearten som ble observert, ulvelav (VU) ble bare påvist på en eneste høgstubbe, og dette var på en liten morenehaug tett ved dammen.
- c) Vi har vurdert potensialet for forekomst av sjeldne og rødlistede sopp innen det undersøkte området, og konkludert med at det finnes et visst potensial for slike forekomster, men helst i umiddelbar nærhet av inntaksdammen. Grunnen til dette er at det bare er her at de viktigste nøkkelementene som kreves for slike forekomster er bevart. I nærområdet ellers virker disse elementene for en stor del å være fjernet.
- d) For å kunne ha konkludert på en sikrere måte her, burde en fortatt en grundig undersøkelse av hele reservatet. Bare på en slik måte ville en kunne fremskaffe kunnskapsgrunnlag for en totalvurdering av det berørte området ved dammen i forhold til de samlede naturverdiene som det er meningen at reservatet skal ta vare på.

5 KILDER

5.1 Skriftlige kilder:

1. Jordal, J. B. & Stueflotten, S. 2004. Kartlegging av biologisk mangfold i Rauma kommune, Møre og Romsdal. Rauma kommune, rapport. 192 s. + kart.
2. Korsmo, H. & Svalastog, D. 1997. Inventering av verneverdig barskog i Møre og Romsdal. NINA oppdragsmelding 427. 106 s.
3. Moe, B., Korsmo, H. & Svalastog, D. Verneplan for barskog. Regionrapport for Vest-Norge. NINA utredning 031:1-114
4. Møre og Romsdal Fylke (2009); Uttale til NVE vedrørende planene om utviding av inntaksdam med meir. Brev datert 21.01.2009.
5. Møre og Romsdal Fylke (2009); Uttale til DN vedrørende presisering av vernegrensene for Vermedalen Naturreservat. Brev datert 12.05.2009.

² Denne oppdragsmeldingen beskriver vegetasjon og naturverdier innen Vermedalen naturreservat.

5.2**Muntlige kilder:**

1. Kjell Lyse, Fylkesmannen i Møre og Romsdal
2. Ståle Sæterbø, Rauma Energi AS, Åndalsnes.

Vedlegg 1

Som en klargjøring av de kvalitetene som er registrert knyttet til det nevnte reservatet, legger vi først inn det som finnes i DN sin Naturbase. Reservatet er der beskrevet som en vanlig naturtypelokalitet under navnet Aspahjellen, med verdi; **Svært stor – A.**

1. Tidligere registrerte verdier nær inntaksdammen til Verma Kraftverk representert ved Vermedalen Naturreservat, her kalt Aspahjellen.

Lok. nr. 1. BN00001762, Aspahjellen. (Gammel barskog F08). Verdi: Svært viktig -A.

Rauma kommune.

UTM EUREF89 32V LN 5543 2091

Høgde over havet: Ca 580 - 740 m

Verdi: Svært viktig - A.

Vernestatus: Naturreservat.

Lokalitetsskildring:

Generelt: Lokaliteten er på ca 1052 daa og ligger ved munningen av Vermadalen, på nordsida av elva mellom inntaksdammen og Holmevadet/Gråtarmyra.

Vegetasjon: Øvre Aspahjellen utgjør en subkontinental type, med fattig bærlyng-kreklingfuruskog foruten fattig myr (A2, K3). Innslaget av impediment er stort i området. Det er funnet furu som er ca. 500 år, med brystdiameter ca. 1 meter.

Kulturpåvirkning: Gamle stubberester etter tidligere hogst er observert. (Etter at denne beskrivelsen er gjort, er det foretatt nyere hogst, samt at det er bygd traktorveg et stykke inn i reservatet. *Merknad av FGO*)

Artsfunn: 71 plantearter, bl.a. sivblom og skrubbær. Ulvelav (rødlisteart) ble funnet på en stor furugadd med brystdiameter 1,2 meter (Korsmo & Svalastog 1997). Fugler: Dvergfalk (1-2 par hekker), gluttsnipe (1-2 par hekker i alle fall enkelte år), tretåspett og såerle er observert i området (SSSt).

Verdivurdering:

Lokaliteten blir verdsatt til A (svært viktig) på grunn av at det er et større område med en del gammel furu, og at rødlistearten ulvelav (hensynskrevende) er påvist.

Forslag til skjøtsel og hensyn:

Området er vernet som naturreservat

Vedlegg 2.

Utdrag av NINA oppdragsmelding³ 427 fra 1990.

Naturgrunnlaget

Vermedalen er et hengende dalføre mot Raumavassdraget som begynner ca 1,5 km vest for Rauma stasjon og strekker seg ca 7 km nordvest inn mot Remmetsdalen. Sentralt i dalføret går Verma som er et regulert vassdrag med dam i dalmunningen. Dalføret har typisk V-profil, og det er lagt opp en del morener og lausmasser på begge sider av vassdraget i dalmunningen ved siden av en del myr av overveiende soligen karakter.

I dalføret ligger bl.a. Vermedalssetran. Den østre setra fremstår som en setergrend i sterkt forfall. Inn til området går to veier, en på sørsiden av vassdraget og en på nordsiden

Det er overveiende bjørkeskog som dekker Vermedalen, men på morenerygger og grunnlendte partier, særlig øst-sørøst for Vermedalssetran får en inn til dels grovstammet furuskog. Det undersøkte området inneholder en stor del myr, slik at barskogen og lauvskogen innenfor det undersøkte området utgjør en forholdsvis beskjeden del av totalarealet. Høyden over havet varierer fra ca 580-720 m.

Berggrunnen består av migmatittisk gneis, granittisk og granodiorittisk sammensetning (Sigmond et al 1984)

Vegetasjon

Dette er en blandingskog der bjørk og furu utgjør hovedkomponentene. Furu er lokalisert til morenerygger og laterale terrasser som har en del finsand i seg forårsaket av avsetning under stilleflytende forhold. En svært bratt skråning ned mot elva Verma lengst ute i øst tyder på at det her ligger store løsavsetninger. Furskogen utgjør en bærlyngfurskog hvor en i feltsjiktet har en dominans av krekling (*Empetrum hermaphroditum*), røsslyng (*Calluna vulgaris*) og blåbær (*Vaccinium myrtillus*). Stedvis finner en også en del tyttebær (*Vaccinium vitis-idaea*) og blokkebær (*Vaccinium uliginosum*). I stammevis eller holtvis veksling med furskogen har en bjørkeskog av tilsvarende type med noe friskere preg. Her inngår i nedre deler, når en får tilgang på litt frisk fuktighet, også småbregnebjørkeskog. Men alt overveiende er en krekling –blåbærbjørkeskog det mest markerte innslaget. Her er innslaget av blåbærlyng noe større enn i furskogen. Skrubbær (*Cornus suecica*) er hyppig i så vel bjørkeskog som deler av furskogen. Blålyng (*Phyllodoce cerulea*) er også funnet i feltsjiktet i deler av bærlyngfurskogen.

Nede ved Verma er det, alt etter hvor meget terrenget heller, flommarkskog som består av bjørk med litt gråor. Den mest eksponerte sonen langs vannet har en del moser som bjørnemoser (*Polytrichum ssp.*), grasmose (*Straminergon stramineum*) og torvmoser (*Sphagnum ssp.*). Innenfor kommer et belte med ullvier (*Salix lanata*), og deretter bjørkeskog som har litt innslag av gråor. Her finner en, alt etter hvor høyt en er fra grunnvannstanden, en del grasarter som sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*), sløke (*Angelica sylvestris*), og høyere nivåer med mer lågurtpreg har skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), engsoleie (*Ranunculus acris*) og fjellfiol (*Viola biflora*). Her inngår også litt sølvbunke og fjellkjevle (*Phleum communtatum*) og teiebær (*Rubus saxatilis*).

(I originalbeskrivelsen følger nå en skildring av myrpartiene innen naturreservatet. Denne blir sløyfet her da denne skildringen har liten relevans for oppdraget).

Bunnsjiktet i furskogen har på litt magrere mark også litt innslag av lav. Her

³ Denne oppdragsmeldingen beskriver vegetasjon og naturverdier innen Vermedalen naturreservat.

kan en få inn fragmenter som går i retning av lavfuruskog hvor bunnsjiktet har grå reinlav (*Cladonia rangiferina*) og lys reinlav (*Cladonia arbuscula*).

Når det gjelder epifytter, er det et gjennomgående trekk at skjeggjav dominerer lokaliteten og er sterkt utviklet på så vel furu som bjørketrær nærmest vassdraget. Det er særlig furuskjegg (*Bryoria fremontii*) som dominerer. En har også funnet mørkskjegg (*Bryoria fuscescens*) på furugadd. En *Usnea*-art ble funnet på bjørk i nærheten av vassdraget, og dette treslaget har også furuskjegg. På en stor furugadd, der brysthøydiameteren var 120 cm, grovt anslått, ble det funnet rikelig med ulvelav (*Letharia vulpina*). Dette er antagelig et av de vestligste funn som er gjort i Fennoscandia. Laven er regnet for å være en østlig art med kontinental utbredelse. Det er derfor interessant å se at den i gammel furuskog kan gå ganske langt vest. Det er imidlertid klart at en også ut i fra vegetasjonsforholdene ellers ser at de klimatiske forhold korresponderer sterkt med mer østlige trekk.

Av *saprofytter* ble det funnet svartkjuke (*Phellinus nigricans*), knuskkjuke (*Fomes fomentarius*) og kreftkjuke (*Inonotus obliquus*), alle på bjørk.

Skogstruktur – påvirkning.

Skogbildet er svært variert i denne forekomsten pga vekslingen mellom mer eller mindre ren furu- og bjørkeskog, men også en del stammevis blanding mellom disse treslagene. Enkelte mer eller mindre kompakte holt med furuskog befinner seg i en aldersfase, sen optimalfase og til dels bledningsfase⁴. Skogen er mer sammenhengende på nordsiden av elva lengst øst i forekomsten, og trærne står mer spredt i landskapet pga grunnlendte forhold, innslag av til dels fattig bjørkeskog og myrområder i øvre del av forekomsten. Det ble funnet et lag som var lyngbevokst og som til og med var kappet etter hogst for lenge siden. Årringtellingene et stykke opp på stammen viste ca 300 år. Brysthøydiameter på rundt en meter er ikke spesielt sjeldent stedvis innen området. Det vanligste er mellom 40 og 70 cm. Trærne er grovkvistet, spesielt der de står mere som solitære trær (spredt). Et tilsynelatende svært gammelt tre i et bakkemyrkompleks i nordre halvdel av området, viste en alder inntil sentrumsrate på 300 år. Ekstrapolering inn til sentrum av stammen indikerer at treet må være i nærheten av 500 år gammelt. Her er brysthøydiameteren ca 100 cm og trehøyden 10 meter. Det ble funnet flere gadd av tilsvarende størrelse.

I området finnes det spredt innslag av stubberester som nå er sterkt lyngbevokste ved siden av en del læger som også har lyng. Det er særlig krekling det her er snakk om. Det er tydelig at de trærne som er felt viser stubbediameterer med til dels store dimensjoner. Flere av furugaddene er, særlig i de nedre deler, blitt påført en del kapp på grunn av kvistrensing. Furutrærne i området har påfallende høy frekvens av flere stammer pr. individ, noe som kan tyde på sterke beiteskader (geitebruk) ev snøbrekkskader.

Vurdering – verneverdi.

Furuskogen ved utløpet av Vermedalen er et plantegeografisk interessant innslag ikke minst på grunn av forekomsten av ulvelav. Furuskogen er pga sin forekomst av en del trær med høy alder også interessant som et studieområde, og selv om det ikke i dag kan karakteriseres som noen urskog pga de tidligere hogstinngrep, vil lokaliteten etter hvert nærme seg en slik tilstand, hvis det får ligge urørt heretter. Som spesialområde i forsknings- og undervisningsøyemed, men også pga plantegeografiske forhold når det

⁴ - **Bledningsfase** preges av en variert og sterkt sjiktet skog med stor spredning i diameter- og aldersklasser. På sikt fører dette til en skog der gamle trær faller fra kontinuerlig, skaper glenner og åpner for ny foryngelse. For videre definisjoner av forskjellige aldersfaser i naturskog, se denne siden; <http://naturvernforbundet.no/cgi-bin/naturvern/imaker?id=8247>

gjelder utbredelse av en del urskogsavhengige lav, er lokaliteten ved Verma et svært verneverdig spesialområde (***)

Vedlegg 3

Kort sammendrag etter befaring ved inntaksdammen høsten 2008 av Kjell Lyse ved Fylkesmannens miljøvernnavdeling. (Utdrag av brev fra Møre og Romsdal Fylke av 12.05.2009)

Arealet innefor reservatet som det er ønskelig å ta i bruk for et større inntaksmagasin utgjør ca 6 dekar av verneområdet som totalt er på 1067 dekar. Området som det er søkt grenseendring for er naturfaglig sett variert med både lauvskog og furuskog. Lauvskogen er dominerende i den midtre delen der terrenget er noe fuktig, mens det i tilgrensende områder er det tørre rygger/høydedrag som i høyere grad er dominert av furu. Spesielt interessant er den sørvendte grusryggen markert som høyde 588 på kartet. Her er eldre furutrær, småplanter av furu og gadd. På en av gaddene ble det på en befaring av oss i reservatet i fjor høst registrert ulvelav. Det er etter Naturbase det andre funnet i reservatet til nå av rødlistearten.